

ΜΑΣΣΑΛΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

(Τα παιδιά -η Άννα, ο Μάρκος και ο Γιάννης- έφτασαν στη Μασσαλία και τώρα συναντιούνται με τον Κώστα, έναν φίλο της Άννας ο οποίος εργάζεται εδώ και αρκετά χρόνια στη Γαλλία)

- Άννα: Παιδιά, να σας συστήσω τον Κώστα.
 Μάρκος και Γιάννης: Γεια σου, Κώστα!
 Κώστας: Χαίρω πολύ, παιδιά, και καλωσορίσατε στη Μασσαλία, έναν από τους θησαυρούς της Μεσογείου, όπως λένε οι διαφημίσεις. Άννα, έχω καιρό να σε δω, αλλά δεν άλλαξες καθόλου!
- Άννα: Μου κάνεις τα γλυκά μάτια, Κώστα μου;
 Κώστας: Γιατί όχι; Αφού ξέρεις πόσο σε συμπαθώ! Ας τα αφήσουμε όμως αυτά! Μετά χαράς θα είμαι ο ξεναγός σας, όσο καιρό θα είστε στη Μασσαλία. Είναι πολύ ενδιαφέρουσα πόλη. Καθώς **χάνεσαι** στα αμέτρητα και ζωντανά σοκάκια της, δεν **μπορείς** παρά να θαυμάσεις τη μακριά και πλούσια ιστορία της Μεσογείου. Έλληνες, Ρωμαίοι, ...όλοι πέρασαν από εδώ και άσκησαν επιδράσεις στην ιδιοσυγκρασία της πόλης. Η Μασσαλία **είναι** πραγματικό σταυροδρόμι πολιτισμών.
- Γιάννης: Το πρώτο πράγμα που μου **έρχεται** στον νου κάθε φορά που **σκέφτομαι** τη Μασσαλία είναι η «Μασσαλιώτιδα».

- Κώστας: Ναι, αυτό το τραγούδι είναι πασίγνωστο, αλλά στ' αλήθεια μόνο λίγοι **ξέρουν** την ιστορία του. Συντέθηκε το 1792 και έγινε πατριωτικό εμβατήριο των Μασσαλιωτών, που πήγαν στο Παρίσι να αγωνιστούν για την ελευθερία, την ισότητα και την αδελφосύνη, τα τρία ιδανικά της Γαλλικής Επανάστασης. Από το 1958 έχει καθιερωθεί επίσημα ως εθνικός ύμνος της Γαλλίας.
- Άννα: Καλέ, εσύ παίζεις στα δάχτυλα ό,τι αφορά τη Μασσαλία.
- Κώστας: Ίσως γιατί, όταν έφτασα εδώ, **μελετούσα** κάθε μέρα για την πόλη αυτή.
- Μάρκος: Εμένα με **σαγηνεύει** η αξιολογότετη εκκλησία της Notre Dame de la Garde, κάθε φορά που την **αντικρίζω**. Από την κορυφή του λόφου **δεσπόζει** σε ολόκληρη την πόλη. Από εκεί, **έχει** φοβερή θέα στον όρμο με τα νησιά του και στην απέραντη θάλασσα. Και μόνο γι' αυτή την εικόνα πάντα **θα θυμάμαι** την πανέμορφη Μασσαλία!
- Γιάννης: Κατά την γνώμη μου το πιο γοητευτικό μέρος είναι το παλιό λιμάνι.
- Κώστας: Οι αρχαίοι Έλληνες, αναζητώντας καινούργιους τόπους, αποβιβάστηκαν εκεί και ίδρυσαν τη Μασσαλία, την παλαιότερη πόλη της Γαλλίας.
- Γιάννης: Όταν **ήμουν** παιδί **ονειρευόμουν** να ταξιδεύω, όπως οι αρχαίοι ναυτικοί, που **πάλευαν** με άγνωστες θάλασσες γεμάτες περιπέτειες και κινδύνους και **ανακάλυπταν** μακρινές και μυθικές χώρες.
- Μάρκος: Πάντως η Μασσαλία **παίζει** και σήμερα καθοριστικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο, ιδιαίτερα γιατί συνδέει την Ευρώπη με τις χώρες της Αφρικής. Ξέρετε ότι το λιμάνι της είναι το όγδοο του κόσμου;
- Άννα: Βέβαια! Γι' αυτό και στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών η Μασσαλία υποδέχτηκε έναν τεράστιο όγκο μεταναστών. Το ένα τέταρτο του πληθυσμού της πόλης **κατάγεται** από τη βόρεια Αφρική. Στη Μασσαλία **συναντιούνται** και **αλληλεπιδρούν** διάφοροι πολιτισμοί, έθνη και θρησκείες.
- Γιάννης: **Έχεις** δίκιο. Χθες, ενώ **περπατούσαμε** στο παλιό λιμάνι, **ακούγαμε** μεγάλη ποικιλία γλωσσών.
- Άννα: Είναι πολύ ενδιαφέρουσα αυτή η ζύμωση των πολιτισμών! Η πολιτεία θα έπρεπε να διευκολύνει τη συνύπαρξη των λαών και να λύνει τα προβλήματα, που μερικές φορές δημιουργούνται με την εγκατάσταση μεταναστών και τη σύγκρουση νοοτροπιών...

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- διαφημίσεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η διαφήμιση)
- μου κάνεις τα γλυκά μάτια: έκφραση
- σοκάκια: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το σοκάκι)

- ιδιοσυγκρασία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ιδιοσυγκρασία)
- σταυροδρόμι: ουσιαστικό, γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το σταυροδρόμι)
- πασίγνωστο: επίθετο, γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (πασίγνωστος, -η-ο)
- συντέθηκε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, μεσοπαθητικής φωνής (συντίθεμαι)
- εμβατήριο: ουσιαστικό, γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το εμβατήριο)
- αδελφосύνη: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η αδελφосύνη)
- έχει καθιερωθεί: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου παρακειμένου, μεσοπαθητικής φωνής (καθιερώνομαι)
- παίζεις στα δάχτυλα: έκφραση
- σαγηνεύει: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (σαγηνεύω)
- αξιολογότατη: επίθετο, υπερθετικού βαθμού, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (αξιόλογος, -η-ο)
- δεσπόζει: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (δεσπόζω)
- όρμος: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο όρμος)
- το πιο γοητευτικό: επίθετο, υπερθετικού βαθμού, γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (γοητευτικός, -ή-ό)
- αποβιβάστηκαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, μεσοπαθητικής φωνής (αποβιβάζομαι)
- πάλευαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου παρατατικού, ενεργητικής φωνής (παλεύω)
- καθοριστικό: επίθετο, γένους ουδέτερου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (καθοριστικός, -ή-ό)
- όγκο: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο όγκος)
- εγκατάσταση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η εγκατάσταση)
- σύγκρουση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η σύγκρουση)

- νοοτροπιών: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (η νοοτροπία)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Άννα είναι «θησαυρός».
2. Η Μασσαλία έχει δεχτεί ποικίλες επιδράσεις.
3. Η Μασσαλιώτιδα καθιερώθηκε το 1792 ως πατριωτικό εμβατήριο.
4. Ο Γιάννης θεωρεί γοητευτικότερο μέρος την εκκλησία της Notre Dame de la Garde.
5. Η Μασσαλία, μέχρι τις μέρες μας, είναι ένα αξιόλογο και σημαντικό λιμάνι.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1

Επίλεξε το σωστό.

1. Είναι επικίνδυνο να πριν να σταματήσει το τρένο εντελώς.
α. αποβιβαστείς β. αποκοιμηθείς γ. ανταποκριθείς
2. παράγοντας για την ανάπτυξη της οικονομίας είναι η τεχνολογία.
α. Διορατικός β. Εφευρετικός γ. Καθοριστικός
3. Το 2000 το ευρώ ως κοινό νόμισμα της Ευρώπης.
α. καταργήθηκε β. καθιερώθηκε γ. αποβλήθηκε
4. Ήταν πολύ ελκυστική. Όταν μιλούσε, μας με τα εκφραστικά της μάτια και με το χαμόγελό της.
α. σαγήνευε β. εκνεύριζε γ. έπληττε
5. Η της κοινωνίας έχει αλλάξει πολύ. Τώρα δεν είναι τόσο οπισθοδρομική.
α. μεροληψία β. αξιοπιστία γ. νοοτροπία

Κείμενο 2

(Ενώ τα παιδιά τρώνε σε μια ταβέρνα, ο Κώστας τους δίνει μερικές πληροφορίες για τη Μασσαλία.)

Η Μασσαλία **βρίσκεται** στον κόλπο της Λυών, κοντά στις εκβολές του Ροδανού, στην περιοχή της Προβηγκίας. Η ιστορία της πόλης **χάνεται** στα βάθη των αιώνων. Ιδρύθηκε από τους Φωκαιείς γύρω στα 600 π.Χ., όταν η ανεπάρκεια καλλιεργήσιμης γης και αγαθών, εξαιτίας της προοδευτικής αύξησης του πληθυσμού, **ανάγκαζε** τους αρχαίους Έλληνες να φεύγουν από την πατρίδα τους. Κατά την περίοδο εκείνη της αρχαιότητας, **παρτηρείται** αυξημένη ναυτική δραστηριότητα που **χαρακτηριζόταν** από την ίδρυση αποικιών και την ανάπτυξη εμπορικών σχέσεων. Ανάμεσα σε αυτές τις αποικίες, η Μασσαλία, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και του φυσικού της λιμανιού, σύντομα άρχισε να παίζει ηγετικό ρόλο στον αποικισμό και τον εκπολιτισμό της Δύσης. Κατά συνέπεια, άνθησε και αναπτύχθηκε πολύ γρήγορα. Αν και η παλαιά αποικία ήταν ανεξάρτητο κράτος, **διατηρούσε** πάντοτε στενούς και φιλικούς δεσμούς με τη μητρόπολη. Οι Έλληνες **έφερναν** πρώτες ύλες και άλλα προϊόντα από τη νότια Ευρώπη στη Μασσαλία, μέσω της κοιλιάδας του Ροδανού, και **εισήγαγαν** αγαθά στους ντόπιους, κυρίως κρασί και ελαιόλαδο, τα οποία **μεταφέρονταν** τακτικά από την Ελλάδα.

Από εδώ και πέρα, η Μασσαλία **θα αποτελεί** πέρασμα, συνδέοντας τη νότια Ευρώπη με τη Μεσόγειο, τη βόρεια Αφρική και τις αραβικές χώρες. Πολλά διαφορετικά πολιτισμικά στοιχεία **θα αλληλεπιδρούν** στη Μασσαλία. Όπως είπε ο δημοφιλής Γάλλος συγγραφέας του 19^{ου} αιώνα, Αλέξανδρος Δουμάς, η Μασσαλία **θα αποτελεί** πάντα σημείο συνάντησης όλου του κόσμου.

Στο εμπορικό λιμάνι της τωρινής Μασσαλίας, καθημερινά **διακινούνται** χιλιάδες επιβάτες, οχήματα και εμπορεύματα και η πόλη αποτελεί επίκεντρο του διεθνούς εμπορίου και σημαντικός διαμετακομιστικός σταθμός της Ευρώπης.

Τα ίχνη της Ελλάδας δεν εξαφανίστηκαν, ωστόσο, από τη Μασσαλία. Σε ανάμνηση της ελληνικής προέλευσης της πόλης, τοποθετήθηκε από τον Δήμο μια χάλκινη επιγραφή στο κέντρο του παλιού λιμανιού. Ακόμα **υπάρχουν** Έλληνες στη Μασσαλία. Οι περισσότεροι **είναι** απόγονοι των μεταναστών του 20^{ου} αιώνα. Ενταγμένη στην τοπική κοινωνία, η κοινότητα αποδήμων Έλλήνων **διατηρεί** την επιθυμία της επιστροφής στις ρίζες της.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- εκβολές: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η εκβολή)
- ανεπάρκεια: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η ανεπάρκεια)
- καλλιεργήσιμης: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (καλλιεργήσιμος, -η-ο)
- εξαιτίας: πρόθεση (με γενική)
- προοδευτικής: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (προοδευτικός, -ή-ό)
- ηγετικό: επίθετο, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ηγετικός, -ή-ό)
- αποικισμό: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο αποικισμός)
- εκπολιτισμό: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο εκπολιτισμός)
- κατά συνέπεια: προθετικό σύνολο
- άνθησε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (ανθώ)
- δεσμούς: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο δεσμός)
- κοιλάδας: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η κοιλάδα)
- εισήγαγαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου παρατατικού, ενεργητικής φωνής (εισάγω)
- από εδώ και πέρα: προθετικό σύνολο που δηλώνει χρόνο
- επιρροές: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η επιρροή)
- διαμετακομιστικός: επίθετο, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (διαμετακομιστικός, -η-ό)
- ίχνη: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το ίχνος)
- απόγονοι: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο απόγονος)

- αποδήμων: επίθετο, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (απόδημος, -η-ο)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Μασσαλία ιδρύθηκε από τους Φωκαιοί κατά τον 5^ο αι. π.Χ.
2. Η Μητρόπολη δεν είχε αναγνωρίσει την ανεξαρτησία της Μασσαλίας.
3. Οι εμπορικές σχέσεις Ελλάδας-Μασσαλίας παρουσίασαν ιδιαίτερη άνθιση.
4. Το λιμάνι της Μασσαλίας σήμερα έχει παρακμάσει.
5. Σήμερα στη Μασσαλία υπάρχει Κοινότητα Αποδήμων Ελλήνων.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

(προοδευτικός, ίχνος, απόγονος, ανεπάρκεια, εξαιτίας)

1. Την περασμένη χρονιά 84 άτομα έχασαν τη ζωή τους τροχαίων ατυχημάτων.
2. Κατά κάποιον τρόπο, ο χριστιανισμός είναι και κληρονόμος της αρχαίας φιλοσοφίας.
3. Οι εκλογές έδωσαν συντριπτική πλειοψηφία στις αριστερές και δυνάμεις.
4. Το φάρμακο αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιείται από άτομα, που πάσχουν από σοβαρή καρδιακή
5. Ο κλέφτης άφησε πολλά στο πέρασμά του.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός**Αποικισμός στην αρχαία Ελλάδα**

Οι Έλληνες της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου δεν **ζούσαν** πια μέσα σε ένα ευρύτατο δίκτυο ζωηρών εμπορικών σχέσεων, σαν κι αυτό που **μαρτυρείται** για τον μυκηναϊκό πολιτισμό. Η αρχαιολογική σκαπάνη έχει φέρει στο φως μυκηναϊκά εμπορικά προϊόντα σε όλη την έκταση ανάμεσα στη Μαύρη Θάλασσα και την Αίγυπτο, τη Συρία και τη Σαρδηνία.

Τον 10^ο και 9^ο αι. όμως, εκείνοι, ίχνη των οποίων ανακάλυψαν οι αρχαιολόγοι παντού στην ίδια μείζονα περιοχή και που για τη δραστηριότητά τους **διαβάζουμε** στην *Οδύσσεια*, **είναι** οι Φοίνικες. Από τον 8^ο αι. π.Χ., ωστόσο, πυκνώνουν οι ενδείξεις ότι η ελληνική εμπορική ναυτιλία, ο προπομπός και συνοδός του μεγάλου αποικιστικού κινήματος, **επεκτείνεται** συνεχώς. Τα αρχαιότερα στρώματα με ελληνικά αντικείμενα στον εμπορικό σταθμό Αλ Μίνα, στις ακτές της Συρίας, **παραπέμπουν** στις αρχές του 8^{ου} αι. π.Χ. Την ίδια εποχή, οι Έλληνες **υιοθετούν** το φοινικικό αλφάβητο και το **προσαρμόζουν** στη γλώσσα τους, στα μέσα του ίδιου αιώνα **χρονολογείται** η ίδρυση των πρώτων αποικιών ευβοϊκών πόλεων στην Ιταλία και τη Σικελία, ενώ η αρχαιότερη ελληνική εγκατάσταση σε αιγυπτιακό έδαφος **χρονολογείται** πριν από τα μέσα του 7^{ου} αι. π.Χ. Έκτοτε, **συναντάμε** Έλληνες τυχοδιώκτες ως μισθοφόρους στην υπηρεσία Φαραώ της Αιγύπτου και ηγεμόνων της Μεσοποταμίας και Έλληνες ναυτικούς, ακόμη και εκτός των Ηράκλειων Στηλών, των ακρότατων χερσονήσων της Ευρώπης και της Αφρικής, που **σχηματίζουν** τον πορθμό του Γιβραλτάρ. Το 600 π.Χ. ίδρυσαν τη Μασσαλία, πατρίδα του Ευθυμένη, ο οποίος στα μέσα του 6^{ου} αι. παρέπλευσε τα δυτικά παράλια της Αφρικής, τα οποία και περιέγραψε, καθώς μας **παραδίδει** ο ιστορικός Εκαταίος.

A. Dihle, *Οι Έλληνες και οι Ξένοι*, Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1998, σσ. 11-12.

Επεξεργασία κειμένου 3**Σωστό ή λάθος;**

1. Το δίκτυο εμπορικών σχέσεων μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε ο μυκηναϊκός πολιτισμός δεν άλλαξε στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου.
2. Τα περισσότερα εμπορικά προϊόντα από τον 10^ο και 9^ο αι. που ανακάλυψαν οι αρχαιολόγοι είναι φοινικικά.
3. Από τον 8^ο αι. αρχίζει μεγάλο κύμα αποικιστικού κινήματος.
4. Οι Έλληνες υιοθετούν το φοινικικό αλφάβητο περίπου στις αρχές του 10^{ου} αι.
5. Συναντάμε Έλληνες ναυτικούς ακόμη και στα παράλια της τωρινής Ισπανίας.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία**

Οι **τρόποι ενέργειας** του ρήματος είναι τρεις: **εξακολουθητικός, συνοπτικός ή στιγμιαίος** και **συντελεσμένος**. Επομένως, έχουμε εξακολουθητικούς, συνοπτικούς και συντελεσμένους χρόνους.

Οι εξακολουθητικοί χρόνοι εκφράζουν τη διάρκεια της ενέργειας, το ατελές ποιόν ενέργειας, που αφορά την εξακολουθητική, συνήθη ή συχνή ενέργεια.

Οι εξακολουθητικοί χρόνοι **σχηματίζονται από το ενεστωτικό θέμα** και διακρίνονται σε:

α) **ενεστώτα** (παροντικός χρόνος): φανερώνει κάτι που γίνεται στο παρόν εξακολουθητικά, με συνέχεια ή με επανάληψη

π.χ. Κάθε μέρα σηκώνομαι στις εφτά.
Ο ήλιος ανατέλλει.

β) **παρατατικό** (παρελθοντικός χρόνος): φανερώνει ότι εκείνο που δηλώνει το ρήμα γινόταν στο παρελθόν εξακολουθητικά, με συνέχεια ή με επανάληψη

π.χ. Όταν ήμουν παιδί σηκωνόμουν στις εννιά.
Χθες έβλεπα τηλεόραση όλο το απόγευμα.

γ) **εξακολουθητικό μέλλοντα** (μελλοντικός χρόνος): φανερώνει κάτι που θα γίνεται στο μέλλον με συνέχεια ή με επανάληψη

π.χ. Από αύριο θα σηκώνομαι στις εφτά.
Αύριο θα διαβάζω όλο το απόγευμα.

2. Ασκήσεις

1. Γράψε στο σωστό πρόσωπο του παρατατικού τα ρήματα της παρένθεσης.

1. Σχεδόν κάθε μέρα τα παιδιά (μαζεύομαι) μπροστά στην τηλεόραση και (σχολιάζω) τις ειδήσεις που (βλέπω).
2. Εκείνη την εποχή, οι ντόπιοι (συνυπάρχω) ειρηνικά με τους αποίκους που (έρχομαι) από τη μητρόπολη.
3. Στην αρχαιότητα η συγκοινωνία δια ξηράς (κοστίζω) πολύ και γι' αυτό τα προϊόντα (μεταφέρομαι) δια θαλάσσης.
4. Τα εμπορικά πλοία (πλέω) κυρίως με τα πανιά τους, ενώ τα κουπιά (παίζω) βοηθητικό ρόλο.
5. Σίγουρα (αστειεύομαι), όταν (λέω) ότι δεν θα ξαναπάς στη δουλειά.

2. Συμπλήρωσε τον πίνακα.

ρωτούσα					
	ντρεπόσουν				
		αναρωτιόταν			
			καίγαμε		
				λείπατε	
					συνέχαιραν/ συγχαίρανε

3. Επίλεξε το σωστό.

1. Από τώρα και στο εξής εγώ (θα περιποιηθώ / θα περιποιούμαι) τους πελάτες.
2. Όταν ήμουν μικρός, η ζωή μέρα με τη μέρα, μονότονη και ήρεμη (κυλούσε / κύλησε).
3. Τι ώρα (θα συναντιόμαστε / θα συναντηθούμε) αύριο;
4. Κάθε φορά που την έβλεπα, (παραπονιόταν / παραπονέθηκε) συνέχεια για το αφεντικό της.
5. Μετά το ατύχημα, αποφάσισα ότι (θα οδηγήσω / θα οδηγώ) πάντα πολύ προσεκτικά.

4. Γράψε τον εξακολουθητικό μέλλοντα στο ίδιο πρόσωπο και φωνή.

1. θα ετοιμαστείς
2. θα φύγουμε
3. θα πληρωθούν
4. θα μιλήσει
5. θα πείτε

5. Γράψε τον παρατατικό στο ίδιο πρόσωπο και φωνή.

1. έκαψε
2. συνέβη
3. αγαπήθηκαν
4. περάσαμε
5. εξέθεσα

6. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στον σωστό χρόνο.

1. Χθες, ενώ (εμείς, περπατώ), μου (αυτός, πιάνω) το χέρι.
2. Πόσο συχνά (εσύ, ταξιδεύω) του χρόνου;
3. Μου (αυτός, τηλεφωνώ) την ώρα που (εγώ, επιστρέφω)
4. Ο πατέρας μου σπάνια (επισκέπτομαι) το γιατρό.
5. Εκεί που (εμείς, τρώω), ο αδελφός μου (σηκώνομαι) ξαφνικά και (φεύγω).

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων και λύσε το σταυρόλεξο.

1. Τα μέλη της ομάδας θα από τώρα και στο εξής μία φορά την εβδομάδα, προκειμένου να συζητούν τα θέματα που τους απασχολούν. (συναντιέμαι)
2. Για τις περισσότερες από τις προβλεπόμενες δραστηριότητες του σχολείου, όπως είναι οι επισκέψεις σε μουσεία, οι σπουδαστές θα συνήθως από τους καθηγητές τους. (συνοδεύομαι)
3. Στην τράπεζα, για να δοθούν δάνεια, συνήθως πολύ αυστηροί κανόνες. (εφαρμόζομαι)
4. Από το επόμενο έτος, αυτό το πρόγραμμα της ΟΥΝΕΣΚΟ θα σε πολλές ασιατικές χώρες. (προβάλλομαι)
5. Οι Βραζιλιάνοι είναι ανοιχτοί, χαμογελαστοί και φιλικοί άνθρωποι. Κάθε φορά που ταξίδευα στη Βραζιλία, με όλο και περισσότερο. (γοητεύω)

												1
					3							
4												
									5			
	2											

2. Κρεμάλα

1. Είναι γνωστός σε όλους.
2. Χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας για να γίνει γνωστό ένα αγαθό.
3. Φέρνω κάτι, ένα υλικό αγαθό, ένα προϊόν από άλλο κράτος στο δικό μου.

1. Π _____
2. Δ _____
3. Ε _____

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Η Μασσαλία ιδρύθηκε από
 - α. τους Αθηναίους.
 - β. τους Φωκαιοίς.
 - γ. τους Ρωμαίους.
2. Τα τρία ιδανικά της Γαλλικής Επανάστασης είναι ελευθερία, αδελφούνη και
 - α. ισότητα.
 - β. αλήθεια.
 - γ. φιλανθρωπία.
3. Το πιο γοητευτικό μέρος στη Μασσαλία, κατά τη γνώμη του Γιάννη, είναι
 - α. τα ζωντανά σοκάκια.
 - β. η παραλία.
 - γ. το παλιό λιμάνι.
4. Η Μασσαλία αποκαλέστηκε σημείο συνάντησης όλου του κόσμου από τον
 - α. Α. Δουμά.
 - β. Ο. Μπαλζάκ.
 - γ. Ε. Ζολά.
5. Η Μασσαλία παίζει σήμερα καθοριστικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο, εξαιτίας
 - α. του σιδηροδρομικού σταθμού της.
 - β. του λιμανιού της.
 - γ. του αεροδρομίου της.

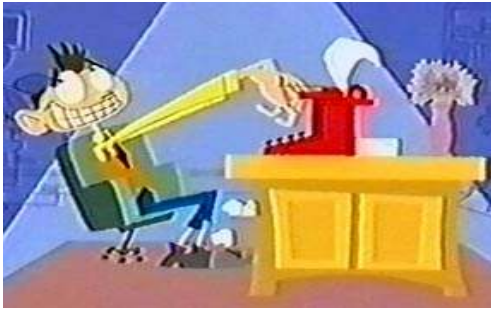
4. Λαγός και Χελώνα

Σχημάτισε τον παρατατικό των ρημάτων στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό.

μειώνεται	διαρκούν
δαπάνησα	εξαρτάς
επιβαρύνουν	ανακάλυψαν
θα ισχυριστείτε	παραδέχτηκε
τινάχτηκα	προκάλεσαν

5. Γραφομηχανή

ιδιοσυγκρασία, αδελφосύνη, αλληλεπιδρούν,
 αποκοιμήθηκε, αποβλήθηκε, έπληττε, μεροληψία,
 καλλιεργήσιμη, εισήγαγαν, ίχνη, πλειοψηφία,
 συγχαίρανε, περιποιούμουν, δαπάνησα, επιβάρυναν,
 περιλήφθηκε, ποικιλοτρόπως, ανεπάρκεια,
 εγκαθίδρυση, απομεινάρια

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε.

"Ύμνος εις την Ελευθερία"
 (Διόνυσος Σολωμός, 1823)

Σε από την κόψη
 του την τρομερή
 σε γνωρίζω από την
 που μετράει τη γη.

Απ' τα βγαλμένη
 των Ελλήνων τα
 και σαν πρώτα
 χαίρε, ω χαίρε,!

ΜΕΡΟΣ Δ'**Λεξικό Ενότητας**

- αδελφοσύνη, η: αδελφική ένωση / ένα από τα τρία ιδανικά της Γαλλικής Επανάστασης
Βασικό ιδανικό για την εξέλιξη του πολιτισμού είναι η αδελφοσύνη των λαών.

η αδελφοσύνη
της αδελφοσύνης
την αδελφοσύνη
αδελφοσύνη

- αλληλεπιδρώ: ασκώ αμοιβαία επίδραση (αλληλεπιδρώ, αλληλεπιδρούσα, αλληλεπιδράσα, θα αλληλεπιδρώ, θα αλληλεπιδράσω, έχω αλληλεπιδράσει, είχα αλληλεπιδράσει, θα έχω αλληλεπιδράσει)
Η πόλη έχει μικτό πληθυσμό, με διαφορετικές θρησκείες και εθνική προέλευση, που αλληλεπιδρούν ποικιλοτρόπως.

- ανεπάρκεια, η: έλλειψη / (ιατρ.) κακή λειτουργία ενός οργάνου του σώματος
Η ανεπάρκεια τροφίμων είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του τρίτου κόσμου.

η ανεπάρκεια
της ανεπάρκειας
την ανεπάρκεια
ανεπάρκεια

- ανθώ (ανθίζω): βρίσκομαι σε ακμή, ευημερώ, ακμάζω (ανθίζω, ανθούσα, άνθισα, θα ανθίζω, θα ανθίσω, έχω ανθίσει, είχα ανθίσει, θα έχω ανθίσει)
Η Αθήνα άνθισε οικονομικά και πολιτισμικά κατά τον πέμπτο αιώνα π.Χ.

- αξιόλογος -η -ο: σημαντικός, μεγάλης αξίας
Ο Αλέξανδρος Δουμάς είναι ένας από τους πιο αξιόλογους συγγραφείς της Γαλλίας.

αξιόλογος	αξιόλογη	αξιόλογο
αξιόλογου	αξιόλογης	αξιόλογου
αξιόλογο	αξιόλογη	αξιόλογο
αξιόλογοε	αξιόλογη	αξιόλογο

αξιόλογοι	αξιόλογες	αξιόλογα
αξιόλογων	αξιόλογων	αξιόλογων
αξιόλογους	αξιόλογες	αξιόλογα
αξιόλογοι	αξιόλογες	αξιόλογα

- απέραντος -η -ο: άπειρος, που δεν έχει τέλος ή όριο, πολύ μεγάλος, ανεξάντλητος

Η επιτυχία μάς πλημμύρισε με απέραντη χαρά.

απέραντος	απέραντη	απέραντο
απέραντου	απέραντης	απέραντου
απέραντο	απέραντη	απέραντο
απέραντε	απέραντη	απέραντο

απέραντοι	απέραντες	απέραντα
απέραντων	πέραντων	απέραντων
απέραντους	απέραντες	απέραντα
απέραντοι	απέραντες	απέραντα

- από εδώ και πέρα: από εδώ και ύστερα (για να δηλώσει χρονικό όριο)
Κατά τις προβλέψεις της Ε.Μ.Υ. από δω και πέρα ο καιρός θα είναι καλύτερος.
- αποβιβάζομαι: βγαίνω από μεταφορικό μέσο, κατεβαίνω (αποβιβάζομαι, αποβιβαζόμουν, αποβιβάστηκα, θα αποβιβάζομαι, θα αποβιβαστώ, έχω αποβιβαστεί, είχα αποβιβαστεί, θα έχω αποβιβαστεί)
Οι επιβάτες αποβιβάστηκαν στο νησί.
- απόγονος ο: αυτός που κατάγεται από κάποιον
Πέθανε χωρίς απογόνους.

ο απόγονος	οι απόγονοι
του απογόνου	των απογόνων
τον απόγονο	τους απογόνους
απόγονε	απόγονοι

- απόδημος -η -ο: που κατοικεί έξω από την πατρίδα του, στο εξωτερικό, ξενιτεμένος, μετανάστης
Οργανώθηκε ένα συνέδριο για τον απόδημο Ελληνισμό.

απόδημος	απόδημη	απόδημο
απόδημου	απόδημης	απόδημου
απόδημο	απόδημη	απόδημο
απόδημε	απόδημη	απόδημο

απόδημοι	απόδημες	απόδημα
απόδημων	απόδημων	απόδημα
απόδημους	απόδημες	απόδημα
απόδημοι	απόδημες	απόδημα

- αποικισμός ο: η εγκατάσταση ή η ίδρυση αποικίας
Ο αποικισμός άρχισε αμέσως μετά την αποβίβαση των Ισπανών στην Αμερική.

ο αποικισμός	οι αποικισμοί
του αποικισμού	των αποικισμών

τον αποικισμό αποικισμό	τους αποικισμούς αποικισμοί
----------------------------	--------------------------------

- γοητευτικός -ή -ό: θελκτικός, χαριτωμένος, που ασκεί γοητεία επάνω στους άλλους
Ο ομιλητής ήταν πολύ γοητευτικός.

γοητευτικός γοητευτικού γοητευτικό γοητευτικέ	γοητευτική γοητευτικής γοητευτική γοητευτική	γοητευτικό γοητευτικού γοητευτικό γοητευτικό
--	---	---

γοητευτικοί γοητευτικών γοητευτικούς γοητευτικοί	γοητευτικές γοητευτικών γοητευτικές γοητευτικές	γοητευτικά γοητευτικών γοητευτικά γοητευτικά
---	--	---

- δεσμός ο: η στενή σχέση που συνδέει ένα πρόσωπο με κάποιον ή με κάτι
Έκοψε τους δεσμούς του με τον παρελθόν.

ο δεσμός του δεσμού το δεσμό δεσμέ	οι δεσμοί των δεσμών τους δεσμούς δεσμοί
---	---

- δεσπόζω: κυριαρχώ, είμαι κύριος / (για τόπους) βρίσκομαι ψηλότερα (δεσπόζω, δέσποζα, δέσποσα, θα δεσπόζω, θα δεσπόσω, έχω δεσπόσει, είχα δεσπόσει, θα έχω δεσπόσει)
Οι δίδυμοι πύργοι δέσποζαν στον ουρανό της Νέας Υόρκης.

- διαμετακομιστικός -ή -ό: ο σχετικός με τη διαμετακόμιση ή με την εισαγωγή εμπορευμάτων με σκοπό τη μελλοντική αποστολή τους στις αγορές άλλης χώρας
Το λιμάνι της Μασσαλίας παίζει ρόλο διαμετακομιστικού κέντρου.

διαμετακομιστικός διαμετακομιστικού διαμετακομιστικό διαμετακομιστικέ	διαμετακομιστική διαμετακομιστικής διαμετακομιστική διαμετακομιστική	διαμετακομιστικό διαμετακομιστικού διαμετακομιστικό διαμετακομιστικό
--	---	---

διαμετακομιστικοί διαμετακομιστικών διαμετακομιστικούς διαμετακομιστικοί	διαμετακομιστικές διαμετακομιστικών διαμετακομιστικές διαμετακομιστικές	διαμετακομιστικά διαμετακομιστικών διαμετακομιστικά διαμετακομιστικά
---	--	---

- διαφήμιση η: η χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας για να γίνει γνωστό ένα προϊόν
Η τηλεόραση βάζει πολλές διαφημίσεις.

η διαφήμιση
της διαφήμισης (διαφημίσεως)
τη διαφήμιση
διαφήμιση

οι διαφημίσεις
των διαφημίσεων
τις διαφημίσεις
διαφημίσεις

- εγκατάσταση η: μόνιμη τοποθέτηση, εγκαθίδρυση
Οι πρόσφυγες ήρθαν για εγκατάσταση στην Αθήνα.

η εγκατάσταση
της εγκατάστασης (εγκαταστάσεως)
την εγκατάσταση
εγκατάσταση

οι εγκαταστάσεις
των εγκαταστάσεων
τις εγκαταστάσεις
εγκαταστάσεις

- εισάγω: (για προϊόντα, εμπορεύματα κτλ.) φέρνω από ξένη χώρα στη δική μου (εισάγω, εισήγα, εισήγαγα, θα εισάγω, θα εισαγάγω, έχω εισαγάγει, είχα εισαγάγει, θα έχω εισαγάγει)
Η Ελλάδα εισάγει αυτοκίνητα από πολλές εταιρίες του κόσμου.

- εκβολή η: (συνήθως στον πληθ.) σημείο στο οποίο ένας ποταμός χύνεται στη θάλασσα
Ο Δούναβης έχει τις εκβολές του στη Μαύρη Θάλασσα.

η εκβολή
της εκβολής
την εκβολή
εκβολή

οι εκβολές
των εκβολών
τις εκβολές
εκβολές

- εκπολιτισμός ο: η μετάδοση του πολιτισμού
Ο στόχος του Μεγάλου Αλεξάνδρου ήταν ο εκπολιτισμός του ανατολικού κόσμου.

ο εκπολιτισμός
του εκπολιτισμού
τον εκπολιτισμό
εκπολιτισμέ

οι εκπολιτισμοί
των εκπολιτισμών
τους εκπολιτισμούς
εκπολιτισμοί

- ελκυστικός -ή -ό: αυτός που ελκύει το ενδιαφέρον των άλλων και τους γοητεύει, θελκτικός, μαγευτικός, γοητευτικός.
Η τιμή του προϊόντος είναι αρκετά ελκυστική για τους καταναλωτές.

ελκυστικός
ελκυστικού
ελκυστικό
ελκυστικέ

ελκυστική
ελκυστικής
ελκυστική
ελκυστική

ελκυστικό
ελκυστικού
ελκυστικό
ελκυστικό

ελκυστικοί
ελκυστικών
ελκυστικούς

ελκυστικές
ελκυστικών
ελκυστικές

ελκυστικά
ελκυστικά
ελκυστικά

ελκυστικοί ελκυστικές ελκυστικά

- εμβατήριο το: μουσικό κομμάτι, ιδιαίτερα των στρατιωτών, που ρυθμίζει τον βηματισμό τους.

Το ρεπερτόριο της ορχήστρας περιλαμβάνει διάφορα εμβατήρια.

το εμβατήριο	τα εμβατήρια
του εμβατηρίου	των εμβατηρίων
το εμβατήριο	τα εμβατήρια
εμβατήριο	εμβατήρια

- εξαιτίας: λόγω (πρόθεση με γενική για δήλωση της αιτίας)
Το ατύχημα έγινε εξαιτίας της μεγάλης ταχύτητας που είχε αναπτύξει ο οδηγός.

- ηγετικός -ή -ό: αυτός που αναφέρεται στον ηγεμόνα ή στην εξουσία/ κυρίαρχος
Είναι η ηγετική φυσιογνωμία του συγκροτήματος.

ηγετικός	ηγετική	ηγετικό
ηγετικού	ηγετικής	ηγετικού
ηγετικό	ηγετική	ηγετικό
ηγετικέ	ηγετική	ηγετικό

ηγετικοί	ηγετικές	ηγετικά
ηγετικών	ηγετικών	ηγετικών
ηγετικούς	ηγετικές	ηγετικά
ηγετικοί	ηγετικές	ηγετικά

- ιδιοσυγκρασία η: η ιδιαίτερη ψυχολογική ή οργανική κατάσταση που χαρακτηρίζει ένα άτομο και η διάθεση με την οποία αντιδρά σε εξωτερικές επιδράσεις
Ο τρόπος διασκέδασης χαρακτηρίζει την ιδιοσυγκρασία του Έλληνα.

η ιδιοσυγκρασία	οι ιδιοσυγκρασίες
της ιδιοσυγκρασίας	των ιδιοσυγκρασιών
την ιδιοσυγκρασία	τις ιδιοσυγκρασίες
ιδιοσυγκρασία	ιδιοσυγκρασίες

- ίχνος το: σημάδι που σχηματίζεται από το πόδι ανθρώπου ή ζώου/ σημάδι που αφήνει ο,τιδήποτε στο πέρασμά του / απομεινάρι, λείψανο
Η αστυνομία δυσκολεύτηκε να πιάσει τον κλέφτη, γιατί εκείνος δεν άφησε ίχνη.

το ίχνος	τα ίχνη
του ίχνους	των ιχνών
το ίχνος	τα ίχνη
ίχνος	ίχνη

- καθιερώνω: θέτω κάτι ως επίσημο και αναγνωρισμένο, θεσπίζω (καθιερώνω, καθιέρωνα, καθιέρωσα, θα καθιερώνω, θα καθιερώσω, έχω καθιερώσει είχα καθιερώσει, θα έχω καθιερώσει)

Η 8η Μαρτίου καθιερώθηκε διεθνώς ως ημέρα της γυναίκας.

- καθοριστικός -ή -ό: αυτός που επηρεάζει αποφασιστικά

Η συμβολή του ήταν καθοριστική για τον απεγκλωβισμό των παγιδευμένων.

καθοριστικός	καθοριστική	καθοριστικό
καθοριστικού	καθοριστικής	καθοριστικού
καθοριστικό	καθοριστική	καθοριστικό
καθοριστικέ	καθοριστική	καθοριστικό

καθοριστικοί	καθοριστικές	καθοριστικά
καθοριστικών	καθοριστικών	καθοριστικά
καθοριστικούς	καθοριστικές	καθοριστικά
καθοριστικοί	καθοριστικές	καθοριστικά

- καλλιεργήσιμος -η -ο: αυτός που είναι δυνατόν να καλλιεργηθεί για να αποδώσει καρπούς

Η κυβέρνηση απέτυχε να ελέγξει την καταστροφή των δασών για τη δημιουργία καλλιεργήσιμης γης.

καλλιεργήσιμος	καλλιεργήσιμη	καλλιεργήσιμο
καλλιεργήσιμου	καλλιεργήσιμης	καλλιεργήσιμου
καλλιεργήσιμο	καλλιεργήσιμη	καλλιεργήσιμο
καλλιεργήσιμε	καλλιεργήσιμη	καλλιεργήσιμο

καλλιεργήσιμοι	καλλιεργήσιμες	καλλιεργήσιμα
καλλιεργήσιμων	καλλιεργήσιμων	καλλιεργήσιμων
καλλιεργήσιμους	καλλιεργήσιμες	καλλιεργήσιμα
καλλιεργήσιμοι	καλλιεργήσιμες	καλλιεργήσιμα

- κάνω τα γλυκά μάτια σε κάποιον: (έκφραση) προσπαθώ να τραβήξω το ενδιαφέρον κάποιου

Κάθε φορά που τον βλέπω μου κάνει τα γλυκά μάτια.

- κατά συνέπεια: επομένως

Η διαφήμιση του προϊόντος δεν ήταν πολύ καλή. Κατά συνέπεια, δεν είχε τόσο μεγάλη επιτυχία στην αγορά.

- κοιλάδα η: πεδιάδα ανάμεσα σε βουνά

Η πόλη βρίσκεται στην κοιλάδα του ποταμού.

η κοιλάδα	οι κοιλάδες
της κοιλάδας	των κοιλάδων
την κοιλάδα	τις κοιλάδες

κοιλιάδα κοιλάδες

- κουπί το: μακρύ ξύλο με πλατύ άκρο που χρησιμοποιείται για την κίνηση σκάφους
Η βάρκα προωθείται με το κουπί μέσα στο νερό.

το κουπί	τα κουπιά
του κουπιού	των κουπιών
το κουπί	τα κουπιά
κουπί	κουπιά

- νοοτροπία η: τρόπος σκέψης
Απαιτείται αλλαγή νοοτροπίας των εταιρειών για την αντιμετώπιση της νέας οικονομικής κατάστασης.

η νοοτροπία	οι νοοτροπίες
της νοοτροπίας	των νοοτροπιών
την νοοτροπία	τις νοοτροπίες
νοοτροπία	νοοτροπίες

- όγκος ο: το μέγεθος σώματος, μεγάλη ποσότητα από κάτι, πλήθος, σωρός
Ο όγκος συναλλαγών διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα.

ο όγκος	οι όγκοι
του όγκου	των όγκων
τον όγκο	τους όγκους
όγκε	όγκοι

- όρμος ο: μικρός κόλπος κατάλληλος για αγκυροβόλιο
Το πλοίο αγκυροβόλησε στον όρμο.

ο όρμος	οι όρμοι
του όρμου	των όρμων
τον όρμο	τους όρμους
όρμε	όρμοι

- παίζω κάτι στα δάχτυλα: το ξέρω πολύ καλά
Το χθεσινό μάθημα το ήξερε τόσο καλά που το έπαιζε στα δάχτυλα.
- παλεύω: επιδίδομαι στο αγώνισμα της πάλης, αγωνίζομαι σώμα με σώμα, μάχομαι / (μτφ.) αγωνίζομαι σκληρά (παλεύω, πάλευα, πάλεψα, θα παλεύω, θα παλέψω, έχω παλέψει, είχα παλέψει, θα έχω παλέψει)
Πάλεψαν ώρες με τα κύματα.
- πανί το: κομμάτι ύφασμα / ιστίο πλοίου
Ο αέρας φούσκωσε το πανί του ιστιοπλοϊκού.

το πανί	τα πανιά
του πανιού	των πανιών
το πανί	τα πανιά
πανί	πανιά

- παράγοντας ο: αυτό που συνεπιδρά, συντελεί σε κάτι
Ο παράγοντας τύχη έπαιξε σημαντικό ρόλο.

ο παράγοντας	οι παράγοντες
του παράγοντα	των παραγόντων
τον παράγοντα	τους παράγοντες
παράγοντα	παράγοντες

- πασίγνωστος -η -ο: γνωστός σε όλους
Η Ακρόπολη είναι πασίγνωστη σε όλο τον κόσμο.

πασίγνωστος	πασίγνωστη	πασίγνωστο
πασίγνωστου	πασίγνωστης	πασίγνωστου
πασίγνωστο	πασίγνωστη	πασίγνωστο
πασίγνωστε	πασίγνωστη	πασίγνωστο

πασίγνωστοι	πασίγνωστες	πασίγνωστα
πασίγνωστων	πασίγνωστων	πασίγνωστων
πασίγνωστους	πασίγνωστες	πασίγνωστα
πασίγνωστοι	πασίγνωστες	πασίγνωστα

- προοδευτικός -ή -ό: αυτός που εξελίσσεται σταδιακά, βαθμιαίος / αυτός που αναφέρεται στην πρόοδο
Η προοδευτική βελτίωση της οικονομίας επιτρέπει να είναι κανείς αισιόδοξος.

προοδευτικός	προοδευτική	προοδευτικό
προοδευτικού	προοδευτικής	προοδευτικού
προοδευτικό	προοδευτική	προοδευτικό
προοδευτικέ	προοδευτική	προοδευτικό

προοδευτικοί	προοδευτικές	προοδευτικά
προοδευτικών	προοδευτικών	προοδευτικών
προοδευτικούς	προοδευτικές	προοδευτικά
προοδευτικοί	προοδευτικές	προοδευτικά

- σαγηνεύω: γοητεύω, ασκώ έλξη επάνω στους άλλους (σαγηνεύω, σαγήνευα, σαγήνευσα, θα σαγηνεύω, θα σαγηνεύσω, έχω σαγηνεύσει, είχα σαγηνεύσει, θα έχω σαγηνεύσει)
Σαγηνεύει όλες τις γυναίκες στο πέρασμά του.

- σταυροδρόμι το: το σημείο όπου συναντιούνται διαφορετικοί δρόμοι, ή, μεταφορικά, διαφορετικοί πολιτισμοί.

Η Κύπρος αποτελεί σταυροδρόμι εμπορίου μεταξύ Ευρώπης, Αφρικής και Ασίας.

το σταυροδρόμι -----	τα σταυροδρόμια -----
το σταυροδρόμι σταυροδρόμι	τα σταυροδρόμια σταυροδρόμια

- σοκάκι το: στενός και μικρός δρόμος
Λατρεύω να περιδιαβαίνω τα σκοτεινά σοκάκια της παλιάς πόλης.

το σοκάκι του σοκακιού το σοκάκι σοκάκι	τα σοκάκια των σοκακιών τα σοκάκια σοκάκια
--	---

- σύγκρουση η: χτύπημα με κάτι άλλο / (μτφ.) αντίθεση, έντονη αντιπαράθεση, διαμάχη
Η συνάντηση οδήγησε σε μια βίαια σύγκρουση μεταξύ τους.

η σύγκρουση της σύγκρουσης (συγκρούσεως) τη σύγκρουση σύγκρουση	οι συγκρούσεις των συγκρούσεων τις συγκρούσεις συγκρούσεις
--	---

- συνδέω: ενώνω δύο ή περισσότερα στοιχεία μεταξύ τους, φέρνοντάς τα σε άμεση επαφή το ένα με το άλλο (συνδέω, συνδέω, συνδέω, θα συνδέω, θα συνδέσω, έχω συνδέσει, είχα συνδέσει, θα έχω συνδέσει)
Κάθε μέρα συνδέομαι στο Ίντερνετ.

- συνθέτω: γράφω μουσικό ή λογοτεχνικό έργο (συνθέτω, συνέθετα, συνέθεσα, θα συνθέτω, θα συνθέσω, έχω συνθέσει, είχα συνθέσει, θα έχω συνθέσει)
Ο Διονύσιος Σολωμός συνέθεσε τον "Ύμνο εις την Ελευθερία".

- συντριπτικός -ή -ό: αυτός που είναι τόσο ισχυρός που προκαλεί την εκμηδένιση του αντιπάλου
Οι εκλογές έληξαν με συντριπτική νίκη του κυβερνώντος κόμματος.

συντριπτικός συντριπτικού συντριπτικό συντριπτικέ	συντριπτική συντριπτικής συντριπτική συντριπτική	συντριπτικό συντριπτικού συντριπτικό συντριπτικό
συντριπτικοί συντριπτικών συντριπτικούς συντριπτικοί	συντριπτικές συντριπτικών συντριπτικές συντριπτικές	συντριπτικά συντριπτικών συντριπτικά συντριπτικά

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και συμπλήρωσε.**

Ο Διονύσιος Σολωμός είναι ένας από τους ποιητές της νεότερης Ελλάδας και το έργο του έπαιξε ρόλο στη δημιουργία και ανάπτυξη της νεοελληνικής γλώσσας. Το 1823 το ποίημα "Ύμνος εις την Ελευθερία", απόσπασμα του οποίου ως εθνικός ύμνος. Αυτό το ποίημα κλείνει μέσα του όλα τα της Ελλάδας.

2. Βάλε ✓ στα ρήματα που φανερώνουν εξακολουθητικό τρόπο ενέργειας.

υπόσχομαι		θα σκεφτείς		ρωτήθηκα		θα περιληφθεί	
χτυπούσαμε		θα αγοράζετε		θα δω		διαβάσαμε	
κρεμιόσουν		βλέπουν		μπόρεσες		γιορτάζονταν	
θα πάρετε		παρέχεται		έπαιρναν		χτίστηκε	

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν και ανακάλυψε πώς κλίνονται τα παρακάτω ρήματα.

.....	έστελνα	καιγόμουν
αγαπιέσαι
αγαπιέται	έστελνε
.....	καιγόμαστε/ καιγόμασταν
αγαπιέστε
.....	έστελναν	καίγονταν